

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Навчально-науковий інститут перформативних мистецтв
Кафедра режисури та акторської майстерності
імені народної артистки України Лариси Хоролець

**АНОТАЦІЯ
ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ
«ВИКОНАННЯ РОЛІ БАБУСИ У ВИСТАВІ «ВІСІМ ЛЮБЛЯЧИХ
ЖІНОК» Р. ТОМА»**

на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»,
кваліфікацією Бакалавр сценічного мистецтва,
актор, ведучий театралізованих видовищ,
освітньо-професійною програмою «Акторська майстерність»

Роботу виконала
здобувачка вищої освіти
4 курсу, групи БСМ 12-22
Міршафі Кімія Гуламабасівна

Керівник творчого проєкту:
кандидат мистецтвознавства, доцент
Сорока Іван Іванович

Допустити до захисту творчого проєкту
Протокол засідання кафедри
№ _____ від _____
Завідувач кафедри –
професор, народний артист України
_____ Гирич В. С.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ.....	4
1.1. Автор п'єси і епоха.....	4
1.2. Ідейно-тематичний аналіз п'єси «Вісім люблячих жінок» Робера Тома.....	6
РОЗДІЛ 2. ДІЙОВИЙ АНАЛІЗ ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ І РОЛІ.....	8
2.1. Дійовий аналіз п'єси.....	9
2.2. Дійовий аналіз ролі.....	11
РОЗДІЛ 3. ТВОРЧИЙ ЗАДУМ ОБРАЗУ ТА ЙОГО СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ.....	18
3.1. Творчий задум образу Бабусі.....	18
3.2. Сценічне втілення образу Бабусі.....	19
ВИСНОВКИ.....	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23
ДОДАТКИ.....	24

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлено умовами сьогодення: у творі порушуються проблеми сім'ї, батьки та діти, взаємовідносини між чоловіком та жінкою, егоїзм людей, зради, брехня, гроші важливіші за людину

Метою роботи є досягнення результатів через аналіз поданого матеріалу, що передбачає подальше практичне відтворення атмосфери за даних обставин, характеру взаємин між персонажами та розвитку дії конкретного образу (Образу Бабусі).

Досягнення мети передбачає виконання наступних завдань:

- визначити специфіку жанру;
- розглянути взаємовідносини між персонажами;
- визначити композицію п'єси;
- виявити образність та атмосферу
- визначити надзавдання, наскрізну дію, підтекст персонажа;

Об'єкт дослідження являє собою п'єсу «Вісім люблячих жінок» Робера Тома та психологічні аспекти, які впливають на вчинки персонажів.

Предметом дослідження є створення образу бабусі за п'єсою «Вісім люблячих жінок» Робера Тома.

Теоретичною та методологічною основою дослідження: У дослідженні було враховано наукові положення, викладені у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, матеріали періодичних видань, а також статистичну інформацію з офіційних джерел. У процесі написання роботи застосовувалися методи аналізу, узагальнення та порівняння.

За своєю структурою анотація складається зі вступу, трьох розділів, які містять у загальній кількості сім підрозділів. списку використаних джерел і додатків [9].

РОЗДІЛ 1

ІДЕЙНО-ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДРАМАТУРГІЧНОГО ТВОРУ

1.1. Автор п'єси та епоха

Робер Тома (1927–1989) — видатний майстер французької сцени, чие вміння тримати глядача в напрузі принесла йому прізвисько «Хічкок у театрі». Він став реформатором народного театру, майстерно поєднавши сухий розрахунок класичного детективу з глибоким французьким психологізмом

Хоча перша версія «Вісьмох жінок» з'явилася ще у 1958 році, справжній резонанс викликала редакція 1961 року. Постановка в паризькому театрі Едуарда VII стала справжнім тріумфом, принісши автору престижну премію «Набережна Орфевр». Унікальність цієї нагороди в тому, що її присуджує фахове журі: поліцейські, судді та журналісти, що підтверджує бездоганність детективної логіки Тома [11].

Тексти Тома — це витончений механізм, де кожен діалог має подвійне дно. Його стиль характеризується

Математичною точністю: Сюжет розрахований до дрібниць. Критикою буржуазії: Автор з особливим задоволенням викриває ниці пристрасті та скелети в шафах, що ховаються за фасадом доброчесності Жанровим синтезом: Використовуючи форму легкого «бульварного театру», Тома наповнює його екзистенційною драмою про людську самотність.

Соціокультурний контекст 1950-х років

П'єса є гострою рефлексією на тогочасне французьке суспільство, яке стояло на порозі великих змін.

1. Культ «пристойності»

У післявоєнній Франції стабільність була релігією. Сім'я головного героя Марселя — це еталон заможної провінційної буржуазії, де репутація

цінувалася вище за правду. Будь-який відступ від норми — чи то фінансові борги, чи то позашлюбні зв'язки — сприймався як соціальна катастрофа.

2. Криза патріархату та жіноча доля

П'єса написана напередодні феміністичного вибуху 1960-х. Ми бачимо вісім жінок, кожна з яких є заручницею своєї соціальної ролі Дружина — лише дорога прикраса осел

«Стара діва» — соціально ізольована жінка без власного статусу

Служниці — невидимі свідки чужого життя, позбавлені права голосу.

Головний конфлікт: Це зіткнення патріархального світу, де чоловік є єдиним центром тяжіння та джерелом фінансів, із прихованим, але нестримним бажанням жінок до самостійності. Саме ця внутрішня напруга і стає справжнім двигуном детективного сюжету [11].

1.2. Стислий переказ сюжету п'єси

Події розгортаються у засніженому маєтку Марселя напередодні Різдва. Святкова атмосфера, в якій зібралися сім жінок — від найближчих родичів до прислуги — миттєво руйнується після приїзду старшої доньки Сюзон та жахливої звістки: господаря знайдено мертвим. Маєток відрізаний від світу: зв'язок перервано, виїзд заблоковано. Опинившись у пастці, жінки починають власне розслідування, яке швидко переростає у сеанс колективного самовикриття.

Під тиском підозр кожна скидає маску: дружина планувала втечу з коханцем, теща ховала статки, донька приховувала вагітність, а сестра — шантаж. Виявляється, що «вбивство» було лише жорстоким експериментом молодшої доньки Катрін, яка хотіла показати батькові справжні обличчя його оточення. Проте істина виявляється настільки нестерпною, що Марсель, почувши все з сусідньої кімнати, обирає справжню смерть, залишаючи жінок наодинці з їхнім фальшем та провиною [7].

1.2. Ідейно-тематичний аналіз п'єси «Вісім люблячих жінок»

Тема п'єси - розкриття сімейних таємниць, та крах фантазій про «ідеальну сім'ю».

Ідея п'єси полягає в тому, що правда неминуче виходить назовні, а кожна людина має свої слабкості, страхи та приховані мотиви.

Проблематика п'єси охоплює проблему довіри в сім'ї, лицемірство та подвійні стандарти, не вміння слухати один одного, роль жінки в суспільстві та сім'ї, брехня яка навколо близьких людей [6].

Дійові особи п'єси

Габі- дружина марселя, гарна елегантна жінка, вона цінить комфорт при вище всього.

Сюзон - старша донька Марселя та Габі, дуже вихована, чемна, розумна, але з Англії вона приїжджає вже не одна

Катрін - наймолодша в сім'ї, обохнює свого батька, вона знає набагато більше за всіх мешканців цього будинку

Огюстина - рідна сестра Габі, стара діва, немічна, хвороблива, має велику заздрість до своєї сестри

Бабуся - мати Огюстини та Габі, та теща Марселя. Вдає з себе немічну стару жінку, але це не так як здається

Перетта - рідна сестра Марселя, колишня танцівниця з поганою репутацією

Шанель - годувальниця, працює багато років у домі, їй всі довіряють, але вона знає що приховують мешканці будинку

Луїза - молода покоївка, приваблива, стала частиною інтриг Марселя

Композиція п'єси.

Експозиція. Все починається з маєтку де живе вся сім'я, вони всі зібралися так як скоро Різдво.

Зав'язка. Покоївка Луїза, заходячи в кімнату до хазяїна, знаходиться його мертвого з ножом у спині.

Кульмінація. Шанель дізнається про задум Катрін і їй доводиться все розповісти.

Розв'язка. Батько не витримавши всієї правди, по справжньому вбиває себе.

Фінал. Жінки залишаються в замкненому будинку з тілом Марселя. Поліція скоро буде на місці.

Особливості жанру

«Вісім жінок» — це іронічний детектив з «подвійним дном». Його ключові риси:

Психологічний стриптиз: Детектив стає лише приводом для оголення «скелетів у шафах». Кожен діалог — це удар по репутації та руйнування чергової маски.

Театр у театрі: Кожна героїня грає певну соціальну роль (наприклад, Бабуся- роль німечної бабусі, яка насправді зовсім не така як здається).

Жіночий ансамбль: Відсутність чоловіка на сцені створює особливу напругу та підкреслює ізоляцію жіночого світу.

РОЗДІЛ 2.

ДІЙОВИЙ АНАЛІЗ П'ЄСИ І РОЛІ

2.1. Дійовий аналіз п'єси

Фабула п'єси.

1. Фінансовий крах Марселя, спричинений егоїзмом жінок родини.
2. Катрін пропонує батькові план: інсценувати смерть, щоб перевірити щирість близьких.
3. Катрін бере на себе технічну частину: перерізає зв'язок, блокує автівку, присипляє собак та викрадає зброю.
4. Приїзд Сюзон, який додає нових таємниць у дім.
5. Луїза «виявляє» тіло; жінки опиняються в замкненому просторі.
6. Початок розслідування, де кожна намагається знайти винного, захищаючи себе.
7. Викриття подружньої зради Габі та ролі Шанель у її приховуванні.
8. Виявлення фінансових махінацій П'єретти.
9. Кульмінація брехні Бабусі: розкриття її симуляції паралічу та приховування капіталу.
10. Відкриття Огюстена (її таємна пристрасть до Марселя) та Луїзи (її власні секрети).
11. Катрін маніпулює доказами, підкидаючи ключі, зброю та отруту, щоб підтримувати градус підозри.
12. Атмосфера стає некерованою: постріли у Шанель та П'єретту, вимкнення світла.
13. Сюзон починає розуміти, що нитки гри тримає молодша сестра.
14. Собаки прокидаються, план Катрін розкривається.
15. Катрін зізнається у фальсифікації «вбивства».

16. Марсель, який чув усю брудну правду про свою родину, не витримує краху ілюзій і вчиняє справжнє самогубство.

Основні події п'єси:

Висхідна подія. «Вбивство» Марселя та поява підозри, одна з жінок у будинку є винною

Початкова подія. Виявлення Марселя, з ножом у спині в його спальні.

Центральна подія. Викриття афери Катрін про «вбивство» та відкриття таємниць кожної жінки, крах ілюзій про «ідеальну родину».

Фінальна подія. Справжнє самогубство Марселя та остаточний крах сім'ї.

Місце і час подій.

Місце подій. Дії відбуваються у Франції, в заміському великому будинку.

Час подій. Події розгортаються у 1950 роках.

Різдвяний антураж: Історія стартує святковим ранком, проте ідилія з ялинкою та подарунками слугує лише контрастним фоном для кривавої драми — звістки про смерть Марселя. Цей дисонанс між очікуванням дива та реальністю вбивства максимально загострює емоційну напругу.

Часові межі: Сюжет розгортається блискавично, вкладаючись у єдину добу. Глядач проходить шлях від ранкового шоу до вечірньої катастрофи без жодних розривів.

Коротка характеристика дійових осіб та символізм їх гріхів

Габі - дружина Марселя, має великий вплив у родині, адже Марсель її дуже любить. Вишукана егоїстична жінка, завжди старається виглядати неперевершено та молоді, шукає емоції поза шлюбом. Вона є символом зради заради пристрасті та втіхи. Вона вже повністю охолола до чоловіка, адже кохає іншого веде паразитичний спосіб життя та право вимагати гроші у Марселя.

Шанель (годувальниця) - втілює гріх черевоугодниці у метафоричному сенсі: її «їжею» є чужі секрети та комфортне виживання. Вона не **Огюстіна** — це втілення роками пригніченого гніву та нереалізованих амбіцій. Живучи в домі Марселя на правах «бідної родички», вона трансформувала свою самотність у гостру заздрість до сестри. Її зовнішня скромність та образ «старої діви» — лише маска, за допомогою якої вона маніпулює жалістю господаря. Насправді Огюстіна таємно кохає чоловіка Габі, і це нерозділене почуття перетворює її життя на постійну чергу істерик та уїдливих нападок, через які проривається її внутрішня агресія та відчуття непотрібності.

Бабуся - Мати Габі та Огюстіни, постійно жаліє свою молодшу дочку, це майстерна маніпуляторка, чия зовнішня безпорадність є лише ширмою для патологічної жадібності. Вона настільки одержима своїм капіталом, що здатна холоднокровно спостерігати за фінансовим крахом зятя та розпадом власної родини. Для неї облігації мають більшу цінність, ніж долі близьких людей. Її образ — це уособлення цинічного егоїзму, де за маскою старечої немічності ховається залізна хватка скнари

П'єретта (сестра Марселя) - це втілення гордині та подвійної моралі. Колишня танцівниця вар'єте, вона демонстративно зневажає «міщанські» цінності родини, ховаючи за маскою вільної жінки фінансову залежність від брата. Її самовпевненість — це інструмент маніпуляції, а бажання домінувати над іншими жінками є способом самоствердження. Вона підкреслює власну винятковість лише для того, щоб виправдати просто служниця, а колекціонер інформації, яку використовує як валюту для забезпечення власного спокою. Її надмірна прихильність до земних насолод проявляється у таємних пристрастях, як-от картярські ігри, та в умінні маніпулювати прихованим. Вона «насихується» таємницями маєтку, перетворюючи знання про чужі гріхи на засіб для свого стабільного та затишного існування.

Сюзон (старша донька) - Вихована, гламурна, навчається у Лондоні. Заручниця власного перфекціонізму та соціальних очікувань. Вона старанно плекає фасад «ідеальної дитини», за яким ховає справжню себе. Її гріх полягає у витонченому лицемірстві: прагнучи беззаперечного схвалення, вона маскує особисту кризу та незаплановану вагітність за успіхами в навчанні. Таємний візит до батька вночі — це єдиний момент, коли її маска дає тріщину, викриваючи відчайдушну потребу в захисті, який вона не може отримати, залишаючись у ролі «зразкової доньки».

Луїза (покоївка) - молода нова покоївка у домі, недолюблює господарів. Вона не просто прислуга, а сторонній спостерігач, який зневажає господарів, водночас пристрасно бажаючи опинитися на їхньому місці. Її готовність вступити в інтимний зв'язок із Марселем — це не прояв почуттів, а стратегічний хід. Для неї перелюб є інструментом соціального ліфта, спробою «відкусити» частину того благополуччя, яке вона бачить щодня, але на яке не має права за статусом.

Катрін (молодша донька) - наймолодша мешканка маєтку, чий інтелект і проникливість значно перевищують її вік. Вихована на детективних романах, вона сприймає життя не як реальність, а як складну шахову партію. Її зовнішня енергійність та провокативна іронія приховують глибокий внутрішній надлом — восьмий гріх зневіри (*Acedia*). Розчарована у фальшивому світі дорослих, вона страждає від дефіциту щирої любові. Це штовхає її на небезпечний експеримент із реальністю: намагаючись викрити брехню оточуючих, вона влаштовує жорстоку гру, яка врешті виходить з-під контролю і призводить до фатальних наслідків.

2.2. Дійовий аналіз Ролі Бабусі

Вихідна подія: «Прихований капітал та акт егоїзму»

Вихідна подія — це те, що сталося незадовго до початку вистави й запустило ланцюгову реакцію. Для Бабусі це усвідомлення фінансового краху зятя (Марселя) та її відмова віддати свої акції для його порятунку.

Суть події: Марсель прийшов до неї (як до найстаршої та нібито «беззахисної») з проханням про допомогу. Бабуся, маючи пакунок цінних облігацій, збрехала, що вони зникли, або що їх немає.

Чому це важливо: Це момент, коли її «любов» до сім'ї стикається з її пристрастю до безпеки та грошей. Вона обирає власну фінансову незалежність, фактично підштовхуючи Марселя до прірви.

Наслідок: Коли Марселя знаходять «вбитим», її головний внутрішній конфлікт — це не горе, а страх, що таємницю про її багатство (і її відмову допомогти) буде розкрито

2. Запропоновані обставини: Світ очима Бабусі

Запропоновані обставини — це те «повітря», яким дихає персонаж. Для Бабусі вони складаються з кількох шарів:

Фізичне та матеріальне середовище

Замкненість: Маєток відрізаний від світу снігопадом. Для Бабусі це пастка. Вона звикла до свого крісла-коляски (яке є частиною її маскуванню), але тепер ця обмеженість стає загрозою.

Уявна неміч: Вона симулює набагато гірший стан здоров'я, ніж є насправді. Її «хвороба» — це інструмент маніпуляції, що дозволяє їй бути в центрі уваги, не несучи жодної відповідальності.

Соціальні та сімейні зв'язки:

Стосунки з доньками: Габі для неї — занадто марнотратно й холодна, Огюстина — вічне джерело роздратування через свою нервозність. Бабуся відчуває себе «матір'ю-королевою», яка змушена терпіти своїх невдячних нащадків.

Таємна пристрасть до алкоголю: Вона ховає пляшку, що свідчить про її внутрішню самотність та спробу втекти від нудної реальності добродісної вдови.

Психологічне тло (минуле)

Минуле багатство: Вона походить з часів, де соціальний статус означав усе. Втрата грошей для неї дорівнює втраті особистості.

Скелети в шафі: Вона знає про гріхи кожної жінки в домі. Її «стареча забудькуватість» — це лише фільтр, через який вона пропускає тільки ту інформацію, що їй вигідна.

Ключові вектори персонажа:

Вживання: Понад усе вона хоче зберегти свій комфорт.

Спостереження: Вона — глядач у першому ряду сімейної драми, який іноді кидає каміння у воду, щоб подивитися на кола.

Прихована іронія: Вона бачить лицемірство інших і висміює його, хоча сама є головним лицеміром.

Визначення надзавдання та наскрізної дії

Якщо ми зазирнемо глибше в психологію Бабусі, її надзавдання — це тотальна консервація свого світу. Вона боїться змін більше, ніж смерті.

Фінансова безпека як релігія: Для неї гроші (акції, облигації) — це не засіб купувати речі, а єдиний гарант того, що її не викинуть у притулок. Її надзавдання — переконатися, що вона нікому нічого не винна, але всі винні їй.

Моральне алібі: Вона прагне до кінця життя зберегти маску «святої вдови» та «доброї матері». Це надзавдання змушує її брехати навіть тоді, коли правда була б простішою, бо брехня — це її броня.

Наскрізна дія Бабусі подібна до того, як діє обложена фортеця. Вона не йде в атаку, але вона постійно розширює зону свого впливу, залишаючись нерухомою.

Створення ілюзії немічності (Соціальна маніпуляція)

Протягом усієї дії вона методично нагадує всім, що вона «стара й хвора». Це її головна зброя.

Дія: Вимагати ліки, просити поправити плед, скаржитися на шум.

Мета: Зробити так, щоб її вважали нездатною на активні дії (і, відповідно, на вбивство чи складні інтриги).

Збирання «емоційного податку» (Інформаційна дія)

Вона — головний архіватор сімейних гріхів. Її наскрізна дія включає постійне провокування доньок на відвертість.

Дія: Ставити незручні запитання під виглядом «старечої наївності».

Мета: Знати слабкі місця Габі, Огюстіни та онучок, щоб у разі небезпеки миттєво перевести стрілки на них.

Саботаж правди (Детективна дія)

Коли ситуація стає критичною, її наскрізна дія перетворюється на заплутування слідів. Вона приховує ключові факти (наприклад, про те, що Марсель був живий, коли вона його бачила, або про власні нічні пересування)

Дія: «Раптові» приступи забудькуватості або істерики в моменти, коли істина близько.

Зерно ролі

«Скупий равлик». Вона повільна, здається беззахисною і постійно «ховається» у свою качалку. Але всередині цієї мушлі вона міцно тримає свій капітал і гостро спостерігає за всіма, готова «вжалити» словом, якщо її спокій порушать [8].

Конфлікти Бабуся-це мати Габі та Огюстіни, на перший погляд вона немічна стара, яка робить все для того щоб її жаліли, але у ході розслідування та п'єси, з'ясовується що вона не така вже і немічна, і тим же обманювала всіх, вона має явні конфлікти з усіма мешканцями будинку.

Основні лінії напруги

Конфлікт з Габі

У п'єсі конфлікт між Бабусею та Габі — це зіткнення двох поколінь жіночого егоїзму: старого, «скупого» та нового, «марнотратного». Нерозуміння мами та дочок

Причина: Гроші. Габі відчайдушно потребує коштів, щоб підтримувати фасад успішного життя та, можливо, втекти з коханцем. Вона знає, що у матері є капітал. Бабуся ж, розуміючи фінансову агонію сім'ї, свідомо обирає брехню про зникнення акцій. Для неї ці папери — гарантія того, що Габі не здасть її в притулок.

Результат: Викриття брехні: Коли стає відомо, що акції на місці, Габі розуміє: мати зрадила її та Марселя заради власного комфорту. Це остаточно руйнує міф про «добру стареньку».

Конфлікт із Катрін

Конфлікт між Бабусею та її молодшою донькою Катрін — це, мабуть, найбільш емоційно насичена лінія, оскільки вони є двома полюсами дому: найстаріша і наймолодша. Катрін — єдина, хто до певного моменту щиро любить Бабусю, не підозрюючи її.

Причина :Розчарування в ідеалі: Для Катрін Бабуся — це втілення казок, затишку та беззахисності. Конфлікт виникає тоді, коли Катрін починає помічати, що за старечою маскою ховається розрахунок. Вона бачить, як Бабуся маніпулює її батьком (Марселем), і це ранить дівчину, яка обожає тата. Секрети про зниклі акції. На початку вистави Катрін єдина хто вірить бабусі що її папери вкрали.

Конфлікт із П'єреттою

Це боротьба за моральне право перебувати в цьому колі та користуватися ресурсами Марселя.

Причина: Бабуся вважає, що П'єретта з'являється лише тоді, коли їй потрібні гроші (що частково правда). Бабуся сприймає її як паразита, який претендує на ті самі ресурси, які вона сама хоче зберегти під своїм матрацом, також засудження того що вона колишня танцівниця в нічних барах

Суть: Бабуся демонструє П'єретті свою моральну вищість, називаючи її «повією» або «негідницею».

Конфлікт із Огюстіною

Конфлікт з Огюстіною (молодшою донькою) — це найбільш виснажлива та «побутова» лінія для Бабусі. Це стосунки тирана та жертви, де ролі постійно змінюються. Залежність як тягар: Огюстіна — стара діва, яка не має свого життя і змушена доглядати за матір'ю. Бабуся дратує її своєю неміччю, а Огюстіна дратує Бабусю своїми вічними істериками та претензіями. Бабуся сприймає доньку як обслугу, а Огюстіна матір — як кайдани на ногах.

Конфлікт з Сюзон

Конфлікт із Сюзон (старшою онукою) — це зіткнення старої брехні та нової дипломатії. Сюзон приїжджає з навчання, вона розумна, спостережлива і, на відміну від інших, намагається проаналізувати те, що відбувається в домі. Бабуся бачить у Сюзон майбутню господарку свого капіталу. Її жадібність бореться з бажанням передати акції онуці. Конфлікт у тому, що Сюзон готова жертвувати собою заради батька, а Бабуся вважає таку жертвовність дурістю.

Конфлікт з Шанель і Луїзою (прислугою).

З Шанель: Причина (зневага): Бабуся ставить до Шанель як до нижчої істоти, попри її відданість. Конфлікт виникає через те, що Шанель «хранителька істини». Вона знає про нічні походеньки Бабусі до шафи зі спиртним.

З Луїзою: Луїза одразу розпізнає в Бабусі таку ж саму маніпулятора, як і вона сама. Бабуся бачить у Луїзі загрозу, бо та не має пістету перед старістю. Луїза не буде «бігати за краплями» просто так — вона вимагає поваги або плати [11].

Характеристика персонажа за допомогою цитат

Катрін: Зволікання з виплатою загрожувало великим терміном. Проте, жадібна стара не дала йому тих папірців.

Огюстіна: Акції? Стара брехуха! Ти їх продала! Потай! Щоб не віддавати мені мою частку! Мою! Законну! Віддай!

Габі: Вона завжди вмiла мовчати там, де треба було допомогти, i говорити там, де краще було б промовчати».

П'єретта: Ви тiльки подивiться на її очi — в них немає нi краплi маразму, там лише холодний розрахунок».

Сюзон: Бабусю, ви так вправно ховається за своїм крiслом, що ми ледь не забули, що ви теж людина з плотi та кровi».

Луїза: Стара панi знову прикидається деревом... Сподiваюся, вона принаймнi не забуде залишити чайовi у своєму заповiтi».

Шанель: «Панi знову погано? Дивно, адже пляшка настоянки в її тумбочцi порожнiє швидше, нiж аптечка з лiками».

РОЗДІЛ 3

ТВОРЧИЙ ЗАДУМ ОБРАЗУ ТА ЙОГО СЦЕНІЧНЕ ВТІЛЕННЯ

3.1. Творчий задум образу Бабусі

Характер являє собі всі виразні якості в людини. В Бабусі це в першу чергу, хитрість, жадібна, егоїстична, маніпулятор, яка думає тільки про гроші [11].

Характерність

Характеристика Бабусі — це маскування. Вона грає в «кульбабку», щоб ніхто не помітив, що вона насправді — «стара кобра», яка просто чекає зручного моменту. Ви бачите плед і окуляри, а насправді перед вами — людина з залізною волею і нульовою емпатією.

Сценічне завдання

Мета: Чого вона хоче?

Залишитися в «шоколаді» і щоб її не чіпали. Її головна ціль — зберегти свій комфорт, свої гроші (акції) та статус «святої людини», якій всі винні. Вона хоче, щоб дім крутився навколо неї, але сама вона не хоче робити для дому нічого.

Дія: Що вона для цього робить?

Грає роль «вмираючого лебедя». Вона активно симулює безпорадність. Щойно пахне смаженим (питають про гроші або просять допомогти), вона: Вдає, що їй зле. Вимагає ліки. «Забуває», про що йшла мова. Переводить тему на свої страждання.

Пристосування: Які хитрощі вона використовує?

«Вимкнути звук»: Коли на неї сваряться, вона просто «засинає» в кріслі. Спробуй докричись до людини, яка нібито спить!

Простими словами: Це гра в «я в будинку». Її завдання — зробити так, щоб ніхто не здогадався, «Бідна вівця»: Робить дуже сумні очі й тремтячим

голосом згадує, як вона «все життя віддала дітям». Це викликає у доньок почуття провини, і вони замовкають.

«Старчий маразм»: Коли її притискають до стінки фактами, вона каже: «Ой, я вже не та, пам'ять підводить...», хоча насправді пам'ятає кожен центр у своїй кишені.

«Таємний агент»: З онукою Катрін вона прикидається доброю подругою, щоб таємно отримувати від неї алкоголь або інформацію.

«Крижана королева»: Якщо в кімнаті з'являється хтось, кого вона не боїться (як Луїза чи П'єретта), вона миттєво стає холодною і грубою, показуючи, що вона тут господиня.

3.1. Сценічне втілення образу Бабусі

Втілення образу Бабусі на сцені стало для мене справжнім викликом, адже за зовнішньою безпорадністю вона приховує залізну волю та веде власну тонку гру. Її стратегія — вдавати немічність та «маразм», щоб відвести від себе будь-які підозри, зберегти свої таємниці та капітал, що робить її надзвичайно хитрим та небезпечним гравцем у цьому домі [11].

Підготовка до ролі відбулася через детальну роботу над сценічною характерністю:

Голосові трансформації: Я працювала над контрастними регістрами. Для маніпуляцій та жалю я використовувала високий, старечий, тремтливий голос, що зривається на шепіт. Проте в моменти справжньої влади або цинічних коментарів я переходила на низький, сухий та гострий тембр, який миттєво викривав її справжній розум.

Пластика та статика: Робота над образом вимагала вміння бути «нерухомою скелею». Я вчилася передавати внутрішню пильність через мінімальні рухи: гострий погляд поверх окулярів, чіпкі жести пальців, що стискають ковдру, та раптові зміни ритму, які справляють на оточуючих психологічний тиск не менший, ніж прямий допит.

Мистецтво маскуваннтя: Головним завданням було навчитися тримати глядача в напрузі, балансуючи між образом «божї кульбабки» та холоднокровного стратега, який тримає всіх мешканців дому на короткому повідку їхньої власної совісті.

ВИСНОВКИ

Підбиваючи підсумки проведеного аналізу драматургічного матеріалу п'єси «Вісім люблячих жінок» Робера Тома, можна дійти наступних висновків щодо роботи над образом Бабусі.

По-перше, було здійснено ґрунтовний ідейно-тематичний аналіз: визначено центральну тему родинного розпаду та ідею суцільної фальші, а також сформульовано основні засади соціально-психологічної проблематики твору.

По-друге, було досліджено специфіку детективного жанру з елементами чорної комедії, що дозволило визначити особливе місце мого персонажа в системі підозрюваних, де кожна жінка має свій прихований мотив.

Далі було детально розібрано композицію та запропоновані обставини п'єси — атмосферу замкненого простору, ізольованого снігопадом, що загострює конфлікти між персонажами та робить кожну розмову формою психологічного поєдинку.

У ході дійового аналізу ролі було визначено:

Вихідну подію: вбивство господаря дому (Марселя), що змушує Бабусю «прокинутися» від своєї уявної немічності;

Конфлікти: внутрішню боротьбу між жадібністю та страхом викриття;

Надзавдання та наскрізну дію: прагнення зберегти свій капітал і комфортний статус-кво будь-якою ціною;

Зерно ролі: образ «хитрої лисиці», яка майстерно маскується під безпорадну жертву.

В останньому розділі було виявлено характер та характеристика образу. Особливу увагу приділено сценічному завданню ролі, її темпоритму (контрасту між старечою повільністю та миттєвою реакцією хижака) та додатковим елементом — таким як робота з кріслом-каталкою та «лікувальною» настоянкою.

Подана робота стала фундаментом для практичної реалізації образу Бабусі, адже глибоке занурення в психологію персонажа допомогло знайти точні сценічні рішення, нові пристосування та побудувати переконливу «подвійну гру» на сцені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2016. 304 с.
2. Вовкун В. Мистецтво режисури масових видовищ. Київ, 2020. 362 с.
3. Chechov M. On the technique of acting. New York: Harper, 1953.
4. Курбас Л. Березіль: Із творчої спадщини // Упоряд. і прим. М Лабінського; Передм. Ю. Бобошка. Київ : Дніпро, 1988. 518 с.
5. Курбас Лесь. Березіль. Київ : Мистецтво, 1988
6. Неллі В. Про режисуру. Київ : Мистецтво, 1977. 208 с.
7. Робер Тома. «Вісім люблячих жінок». Архів театру ім. Івана Франка.
8. Станіславський К. Робота актора над собою. Факсимільне Видання Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 671 с.
9. Шлемко О. Д. Положення про демонстрацію творчого проєкту здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Акторська майстерність» Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: введено в дію наказом ректора від 23.02.2022 р. № 10-0. Київ : НАКККіМ, 2022. 36 с. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/such_mystetstva/kafedra_rezhysury/Polozhenni_pro_tvorchyi_project_op_actor_mastery.pdf (дата звернення: 01.05.2026).
10. <https://laruchequébec.com/fr/projets/huit-fem>
11. <https://www.babelio.com/auteur/Robert-Thomas/81381>
12. <https://www.bibliotheatre.com/texte/huit-femmes/>
13. https://www.britannica.com/biography/Simone-de-Bauvois?utm_source=chatgpt.co

ДОДАТКИ

Рис. 4.1. Афіша вистави «Вісім люблячих жінок».

Втілення образу Бабусі, на сцені НАКККІМ

Рис. 4.2.

«Сцена Розслідування»

Рис. 4.3. «Сцена Вбивці»

